

Nr 157.

Av herr **Rosén**, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag om indragning av vissa justerardistrikt.*

Statsrådet och chefen för finansdepartementet har i årets statsverksproposition — 7:de huvudtiteln p. 4 — tillstyrkt ett av mynt- och justeringsverket framställt förslag, att den justeringsverksamhet, som för närvarande genom två av verket utsedda justerare ombesörjes inom Stockholms stad och län — med undantag av Nynäshamns köping — skulle omhändertagas av verket. Syftet härmed skulle i främsta rummet vara att åvägabringa mera tillfredsställande förhållanden i fråga om utbildningen av justerare.

Innan en dylik omläggning genomföres, synes böra noggrant övervägas, huruvida det nuvarande systemet för utbildning av justerare verkligen kan anses så bristfälligt, som mynt- och justeringsverket vill göra gällande, ävensom huruvida en förbättring av justerarutbildningen kräver så kraftiga åtgärder som indragning av justeringsverksamheten i fyra distrikt samt överflyttande av denna verksamhet till verket självt och inrättande av flera nya statstjänster.

De nuvarande kompetensvillkoren för justerare finnas angivna i 2 § av instruktionen för justerare av mått och vikt den 15 november 1907 (nr 125). För att kunna antagas till justerare fordras dels att hava fullgjort vissa kunskapsprov i matematik och fysik och dels att äga fullständig och säker kännedom om gällande författningar och reglementariska föreskrifter angående mått och vikt samt praktisk färdighet i alla de göromål, som tillhöra justerare. Enligt samma paragraf äger verket rätt att, om anledning därtill förekommer, utan avseende på utfärdade betyg i nämnda ämnen, angående sökandes kompetens förvissa sig genom anställt förhör. Det vill synas som om dessa föreskrifter äro fullt tillräckliga för att garantera en fullgod rekrytering av justerarkåren. Att verket hittills ansett de sökandes utbildning tillfredsställande, synes även framgå däraf, att verket veterligen icke begagnat sig av den medgivna befogenheten att genom förhör pröva vederbörandes kompetens.

Vidare må framhållas, att den eftersträvande enhetligheten icke torde befrämjas genom att upprätta två olika system för justeringsverksamhetens bedrivande i landet. För övrigt måste det betecknas såsom anmärkningsvärt, att i en så viktig fråga som denna, vilken berör såväl justerarna själva som den justeringssökande allmänheten i Stockholm med omnejd, dessa sakägare icke

blivit satta i tillfälle att yttra sig genom resp. sammanslutningar (justerareföreningen, Stockholms handelskammare m. fl.).

Såsom ytterligare skäl för att icke nu verkställa den föreslagna omläggningen kan åberopas 1930 års riksdags beslut i anledning av en av herr Weibull inom andra kammaren väckt motion (nr 263) angående ny lagstiftning om mått och vikt. Motionen avslogs nämligen under uttalande av förväntan, att arbetet med utredning om en ny och tidsenlig lagstiftning på området skulle återupptagas, när klarhet vunnits om frågans internationella läge och förutsättningarna i övrigt för dess lösning (andra lagutskottets utlåtande nr 25). Det synes lämpligast, att med prövningen av frågan om mynt- och justeringsverkets övertagande av det lokala justeringsarbetet i Stockholms stad och län finge anstå, tills nämnda lagstiftningsarbete blir genomfört. Det torde nämligen icke vara uteslutet, att de ifrågasatta nya bestämmelserna kunna erhålla ett sådant innehåll, att verkets direkta omhändertagande av justeringsarbete ansåges mindre lämpligt.

Ett annat spørsmål, som bör upptagas till bedömande, är kostnadsfrågan. Först må erinras, att den statsfinansiella situationen för närvarande icke är sådan, att den inbjuder till inrättande av nya tjänster, i synnerhet icke till ett ämbetsverks utvidgning med en hel avdelning (justeringsavdelningen). Det kan av de lämnade uppgifterna rörande inkomster och beräknade utgifter synas, som om det vore för staten ekonomiskt förmånligt att förvandla nu ifrågasatt justerartjänster till statstjänster. Av erfarenhet från andra områden vet man, att otillräckligheten av arbetskrafter snart kommer att framhållas och att höjning i löneplacering kommer att krävas. Därtill kommer, att i förslaget döljer sig ett embryo till ett nytt verk med egen chef och ett flertal nya befattningshavare över hela landet. Och då staten skall övertaga justeringsarbetet även i små och medelstora distrikt, torde den vinst, som nu förespeglas, förbytas i ökade utgifter.

Dessutom torde kunna starkt ifrågasättas, om de av mynt- och justeringsverket framlagda beräkningarna av de från distrikten nr 1—4 inflytande bruttoinkomsterna, som skulle bidra till täckande av utgifterna för den nya avdelningen i verket, äro riktiga. För år 1929, då nu gällande taxa började tillämpas, ha, enligt tillgängliga uppgifter, inkomsterna från distrikten nr 1—4 uppgått till icke fullt 36,000 kr. Motsvarande uppgifter för år 1930 föreligga ännu icke, men med hänsyn till den stora import av moderna vågar och mätapparater, som ägt rum under året, synes man kunna påräkna en inkomstökning. Vid en uppskattning av de framtida inkomsterna måste man emellertid utgå från, att landets behov av dylika redskap nu i det närmaste är fyllt, och bör man alltså räkna med ett betydligt reducerat belopp.

Även bör i detta sammanhang tagas i beaktande, att den s. k. justeringsfonden, som konstituerats genom kungl. kungörelsen den 21 september 1917 och bildats till stor del genom bidrag från de distrikt, vilka äro ifrågasatta till indragning, skulle genom en dylik indragning mista dessa bidrag, vilka årligen

torde uppgå till betydande belopp och enligt beräkning för år 1929 uppgingo till c:a 4,000 kr.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag om indragning av justerardistriktet nr 1—4 samt överflyttning till mynt- och justeringsverket av den på justerarna i dessa distrikt ankommande verksamheten.

Stockholm den 22 januari 1931.

Gustav Rosén.
